

הפקולטה למדעי הנתונים והחלטות

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצה: ד"ר שרון רגב-טייטלרהמתרגלים: ד"ר איילת קוגוס, יונתן וגנר**בחינה במבוא לכלכלה (094591)****תאריך הבחינה: 18.03.25**

מועד ב' חורף תשפ"ה

הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה מבין שאלות 1-20 : 5 נקודות.
- שאלות 1-12 : מיקרו ; שאלות 13-20 : מאקרו.
- ניתן לצבור בבחינה בסה"כ 100 נקודות.
- יש לסמן את התשובות בטופס התשובות לסריקה בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן היטב תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה יש להקפיד לרשום ולסמן בראוי את תעודת הזהות ומספר הטור על טופס התשובות לסריקה.
- הבחינה בת 3 שעות בלבד.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל (לא מדעי).
- כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה יש להניח שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה או בתשובות).
- בשאלות במאקרו כלכלה יש להניח קשיחות מחירים כלפי מטה.
- בשאלות במאקרו כלכלה יש להניח משק מקומי סגור בלבד.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטיוטה, ואת טופס התשובות.
- שים לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי דף השער ועל גבי טופס התשובות.
- שים לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

בהצלחה!!!

שאלה 1

נתון שוק תחרותי למוצר מסוים. הביקוש וההיצע המצרפיים בעלי גמישות יחידתית. כעת, ידוע כי הממשלה קובעת מחיר מקסימום ובמקביל מעניקה סובסידיה בגובה k ש לכל יחידה מיוצרת. (הניחו שמחיר השוק לצרכן יהיה מחיר המקסימום).

בהתאם לכך, מי מהבאים **לא ישתנה** בשווי משקל?

א. סך הרווחה החברתית.

ב. רווחת (עודף) היצרנים.

ג. פדיון היצרנים.

ד. **הוצאות הצרכנים.**

ה. הכמות בשווי המשקל החדש.

שאלה 2

בשוק תחרותי למוצר X ידוע כי הכנסת הצרכנים עלתה ב-100%.

(הניחו ביקוש/היצע מצרפי לינארי רגיל).

בהתאם לכך, מה יקרה לסך הרווחה החברתית בשווי משקל?

א. **אם המוצר נורמלי הרווחה תגדל.**

ב. אם המוצר נורמלי הרווחה תקטן.

ג. אם המוצר נחות הרווחה תישאר ללא שינוי.

ד. תלוי בגמישות הביקוש ביחס למחיר.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 3

במשק הפועל בתנאי תחרות משוכללת, הממשלה מחליטה להבטיח מחיר מינימום ע"י קניית עודפים (כך שמחיר השוק לצרכן יהיה מחיר המינימום).

הניחו שהביקוש המצרפי למוצר קשיח לחלוטין, וההיצע המצרפי לינארי רגיל.

בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. מחיר המוצר שיקבלו היצרנים יישאר ללא שינוי.

ב. עודף (רווחת) היצרנים יישאר ללא שינוי.

ג. **הכמות המיוצרת בשווי משקל תגדל.**

ד. אין לדעת מה יקרה להוצאות הצרכנים.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 4

במשק בו פועל מונופול הביקוש המצרפי הוא: $P=100-Q$, והעלות השולית לינארית עולה.

נתון שבמצב המוצא מחיר השוק לצרכן הוא 60.

כעת, ידוע כי הממשלה הטילה מס בגובה 1 ש"ח על כל יחידה מיוצרת.

בהתאם לכך, מה יקרה להוצאות הצרכנים?

א. יגדלו בהכרח.

ב. לא ניתן לדעת ללא מידע נוסף על עקומת ההיצע.

ג. יקטנו בהכרח.

ד. יישארו ללא שינוי.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 5

נתון שוק למוצר בו פועל מונופול (יצרן בלעדי). הביקוש המצרפי: $P=100$.

ידוע כי למונופול עלות שולית של 20 ש"ח לכל יחידה מיוצרת, ואין לו הוצאות קבועות.

כעת, הממשלה בוחנת אפשרות לתמרץ את המונופול לעבוד בתנאי תחרות משוכללת ע"י קביעת

מחיר מקסימום.

בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. עודף הצרכנים יגדל.

ב. הכמות המיוצרת תגדל.

ג. הממשלה תוריד את מחיר השוק לצרכן ב-20.

ד. מחיר השוק יישאר ללא שינוי ואין צורך בהתערבות ממשלתית.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 6

בענף הלגו הפועל בתנאי תחרות, פועלים פירמות זהות ולכל אחת מהן פונקציית הוצאות כוללות

מהצורה: $TC(q_i) = q_i^2 + 30q_i + 100$. ידוע שאין חסמי כניסה ויציאה מענף זה.

בהתאם לכך, מי מהבאים מתאר את מצב המשק בשווי משקל בטווח הארוך?

א. כל פירמה תייצר 10 יחידות והרווח הכולל שלה יהיה 0.

ב. כל פירמה תייצר 0 יחידות במחיר 50.

ג. כל פירמה תייצר 0 יחידות במחיר 0.

ד. כל פירמה תייצר 10 יחידות במחיר 100.

ה. לא ניתן לדעת מה יקרה בטווח הארוך ללא עקומת הביקוש.

שאלה 7

לפי תורת היצרן והצרכן, מי מהבאים נכון?

א. בחלק שבו עקומת העלות השולית גדולה מעקומת העלות הממוצעת הכוללת, עקומת העלות הממוצעת הכוללת יורדת.

ב. נקודת האיזון היא הנקודה שבה עקומת העלות השולית ועקומת העלות הממוצעת הכוללת

נחתכות, ומתארת את המחיר שעבורו הרווח הכולל שווה 0.

ג. מוצר גיפן (Giffen) הוא מוצר נחות כך שהשפעת ההכנסה שווה להשפעת התחלופה.

ד. מוצר גיפן (Giffen) הוא מוצר יוקרה כך שעקומת הביקוש שלו עולה משמאל לימין.

ה. צרכן מוציא את כל הכנסתו על שלושה מוצרים בלבד: Z, Y, X . אם מוצר X הוא מוצר נחות, הרי שמוצר Y הוא בהכרח מוצר נייטרלי.

שאלה 8

שוק המילקי פועל בתנאי תחרות משוכללת ומחיר השוק למילקי הוא 5 ₪ ליחידה.

ידוע שענף המילקי נפתח כעת לייצוא וידוע שמתקיים ייצוא.

הניחו ביקוש/היצע מקומי רגיל, וביקוש/היצע חו"ל גמיש לחלוטין.

לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. עודף היצרן נותר ללא שינוי.

ב. מחיר השוק יהיה נמוך מ-5 ₪ ליחידה.

ג. עודף היצרן גדל, וגם הוצאות הצרכנים המקומיים גדלו.

ד. עודף היצרן גדל וסך הרווחה החברתית גדלה.

ה. עודף הצרכן גדל ורווחת הצרכנים ללא שינוי.

שאלה 9

מוצר Q מיוצר ע"י גורם ייצור יחיד שתפוקתו השולית קבועה וחיובית ממש.

בתנאי תחרות משוכללת, מה מהבאים נכון בשווי משקל?

א. שינוי עקומת הביקוש לא ישפיע על כמות שווי משקל.

ב. הגדלת עקומת הביקוש תביא לעליית מחיר שווי משקל.

ג. סבסוד המוצר יעלה את המחיר שיקבל היצרן לכל יחידה מיוצרת.

ד. בהטלת מס בגודל קבוע לכל יחידה, כלל הצרכנים נושאים בכל נטל המס.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 10

העלות השולית במשק תחרותי לגידול אבוקדו מסוג "האס" (Hass) נתונה ע"י: $MC=Q$. הביקוש המצרפי לאבוקדו מסוג "האס" (Hass) הוא בעל גמישות יחידתית. כעת, בשל תנאי אקלים הפכפכים הממשלה מחליטה להבטיח ליצרנים מחיר מינימום $P_{\min}$, ובהתאמה מסבסדת את הייצור בגודל קבוע ליחידה. (הניחו שמתקיים $0 < P^* < P_{\min}$, כאשר מחיר שווי משקל במצב ההתחלתי: P^*). כתוצאה מכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. המחיר שהיצרן יקבל נותר ללא שינוי.

ב. המחיר לצרכן ירד אך הוצאות הצרכנים ללא שינוי.

ג. כדי להגדיל את הרווחה החברתית, היה עדיף לממשלה להפעיל מדיניות קיצוב (מכסות צריכה).

ד. המחיר לצרכן נותר ללא שינוי בגלל שהביקוש בעל גמישות יחידתית.

ה. המחיר שהיצרן יקבל יגדל במלוא גובה הסובסידיה (ביחס למחיר ההתחלתי).

שאלה 11

X ו-Y הם מוצרים משלימים.

X מיוצר בארץ ומיובא במצב המוצא מחו"ל, Y מיוצר בארץ ותמיד מיובא מחו"ל. כעת, הממשלה מטילה מכס על ייבוא מוצר Y בלבד.

לפיכך מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. מחיר מוצר Y יעלה, ומחיר מוצר X בהכרח יישאר ללא שינוי.

ב. ייבוא מוצר X לא ישתנה.

ג. ייבוא מוצר X יגדל, ומחיר מוצר X יישאר ללא שינוי.

ד. ייבוא מוצר X יקטן, וייבוא מוצר Y יקטן.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 12

במשק תחרותי קיימים שני מוצרים תחליפיים X ו-Y עם עקומות ביקוש והיצע רגילות. כעת, ידוע כי ענף X נפתח לייצוא. הניחו כי ענף Y נשאר סגור לסחר חוץ.

בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. הכמות המבוקשת משני המוצרים תקטן.

ב. הרווחה החברתית בשני השווקים תגדל.

ג. הרווחה החברתית בשוק X תגדל ובשוק Y תקטן.

ד. בשוק Y, עודף היצרנים לא ישתנה ועודף הצרכנים יגדל.

ה. בשוק X, עודף הצרכנים יגדל ועודף היצרנים המקומיים לא ישתנה.

שאלה 13

במצב המוצא משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הנטייה השולית לצרוך היא 0.25.

במשק זה קיים מס קבוע בלבד, והוצאות הממשלה תמיד קבועות ולא תלויות בתוצר.

ידוע כי ההשקעות תלויות בריבית בלבד, והצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה בלבד.

בהתאם למודל ISLM, כיצד תשפיע עלייה בהוצאות הממשלה במימון הלוואה מהבנק המרכזי? (הניחו כי לא ייווצר עודף ביקושים).

א. החיסכון הציבורי (ממשלתי) יעלה, וכמות הכסף הריאלית תעלה.

ב. הגרעון הציבורי (ממשלתי) יעלה, וכמות הכסף הריאלית תעלה.

ג. הגרעון הציבורי (ממשלתי) ירד, וכמות הכסף הריאלית תישאר ללא שינוי.

ד. החיסכון הפרטי יעלה, והמחירים יעלו.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 14

הניחו משק סגור אשר במצב מוצא נמצא בשווי משקל בתעסוקה מלאה.

ידוע שהצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעה תלויה בריבית בלבד.

המיסים והוצאות הממשלה קבועים ואינם תלויים בהיקף התוצר.

כעת, הבנק המרכזי מגדיל את יחס הרזרבה (הניחו שפעולה זו אפשרית).

לפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי המשקל החדש?

א. התוצר יגדל.

ב. התוצר יקטן.

ג. הצריכה הפרטית תגדל.

ד. המחירים יעלו.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 15

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה. נתון שהבנק המרכזי שומר על שער ריבית קבוע.

בשל קמפיין ממשלתי לעידוד הצריכה, משקי הבית שינוי טעמים וכעת הם מעוניינים לחסוך פחות

בכל רמה של הכנסה פנויה. הניחו פונקצית השקעה עולה ויוצאת מהראשית.

כתוצאה מכך, מי מהבאים נכון בהתכנסות המשק לשווי משקל?

א. חסכון המשק יגדל.

ב. "פרדוקס החיסכון" מחייב שחיסכון המשק יקטן.

ג. חיסכון המשק יקטן, ולא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית.

ד. הצריכה הפרטית תגדל, ולא ניתן לקבוע מה יקרה לחיסכון המשק.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 16

מערכת הבנקים במשק מסוים מתוארת כך :

הרזרבות של הבנקים המסחריים - B מיליון ש"ח, יחס הרזרבה - 0.2, והמזומנים בידי הציבור

תמיד A מיליון ₪ (אין עירוי פנימי).

כעת, ידוע כי הבנק המרכזי מכר אג"ח לציבור בסך 100 מיליון ₪. הניחו רמת מחירים 1.

כתוצאה מכך, מה יקרה לכמות הכסף הנומינלית החדשה במשק (במיליוני ₪)?

א. תגדל ב-900

ב. תקטן ב-500

ג. תקטן ב-100

ד. תישאר ללא שינוי

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 17

משק סגור נמצא בשווי משקל באבטלה.

כעת, הממשלה מחליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ומממנת זאת ע"י מכירת אג"ח לציבור.

בהתאם לכך, מה יקרה לכמות הכסף הריאלית במשק?

א. כמות הכסף הריאלית בהכרח לא תשתנה.

ב. כמות הכסף הריאלית בהכרח תגדל.

ג. ייתכן וכמות הכסף הריאלית תקטן.

ד. אין מספיק נתונים כדי לקבוע מה יקרה לכמות הכסף.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 18

הניחו מודל משולב ISLM. הניחו משק סגור כך שבמצב מוצא קיים שיווי משקל בתעסוקה מלאה.

הצריכה הפרטית תלויה בתוצר בלבד, והביקוש להשקעות תלוי בריבית בלבד.

פונקצית המס מורכבת ממסים קבועים בלבד.

לפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בהתכנסות המשק לשווי משקל?

א. צמצום הגרעון בתקציב הממשלה יגדיל את התוצר ויקטין את הריבית.

ב. הקטנת כמות הכסף הריאלית תגרור תהליך אינפלציוני.

ג. הקטנת מסים ישירים ע"י הממשלה תגדיל את התוצר ותגדיל את הריבית.

ד. הגדלת תשלומי העברה ע"י הממשלה לא תשנה את התוצר, אך תגדיל את הריבית.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 19

במשק נתון מתקיים: (הניחו משק סגור)

$$C = 500 + 0.6Y_d$$

$$G = 300$$

$$T = 0$$

$$I = 400 - 52r$$

$$L^D(Y, r) = 300 + Y - 20r$$

בסיס הכסף הינו 700 ₪, יחס הרזרבה הוא 0.2, והציבור תמיד מעוניין להחזיק בידיו מזומנים בסך 400 ₪. רמת המחירים במצב המוצא הינה 1.

כעת, נגיד הבנק המרכזי הודיע כי הבנק מתכוון לבצע פעולות שיביאו להעלאת הריבית, וידוע כי הדבר לא צפוי לגרום לשינוי ברמת המחירים.

בהתאם למודל המשולב, מי מבין הבאים יתאים להשגת מטרת הבנק המרכזי?

א. הגדלת יחס הרזרבה.

ב. קניית אג"ח מהציבור.

ג. הקטנת יחס הרזרבה.

ד. הלוואה לממשלה.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 20

משק מסוים נמצא במצב מוצא באבטלה.

הניחו כי הצריכה הפרטית (C) תלויה בהכנסה הפנויה.

ההשקעות (I), הצריכה הציבורית (G) והמסים (T) **אינם** תלויים בתוצר.

הניחו כי במצב המוצא קיים חסכון ציבורי.

כעת, חל גידול בצריכה הציבורית (הניחו כי אין שינוי במסים).

הניחו כי לאחר השינויים המתוארים לעיל, המשק לא יגיע למצב של עודף ביקושים.

בהתאם לכך, לפי מודל קיינס הפשוט מי מהבאים נכון במצב של שיווי משקל?

א. התוצר יגדל.

ב. הצריכה הפרטית תקטן.

ג. ההשקעות יגדלו.

ד. סך החסכון במשק יישאר ללא שינוי.

ה. הגירעון הציבורי יקטן.

ב ה צ ל ח ה ! ! !